

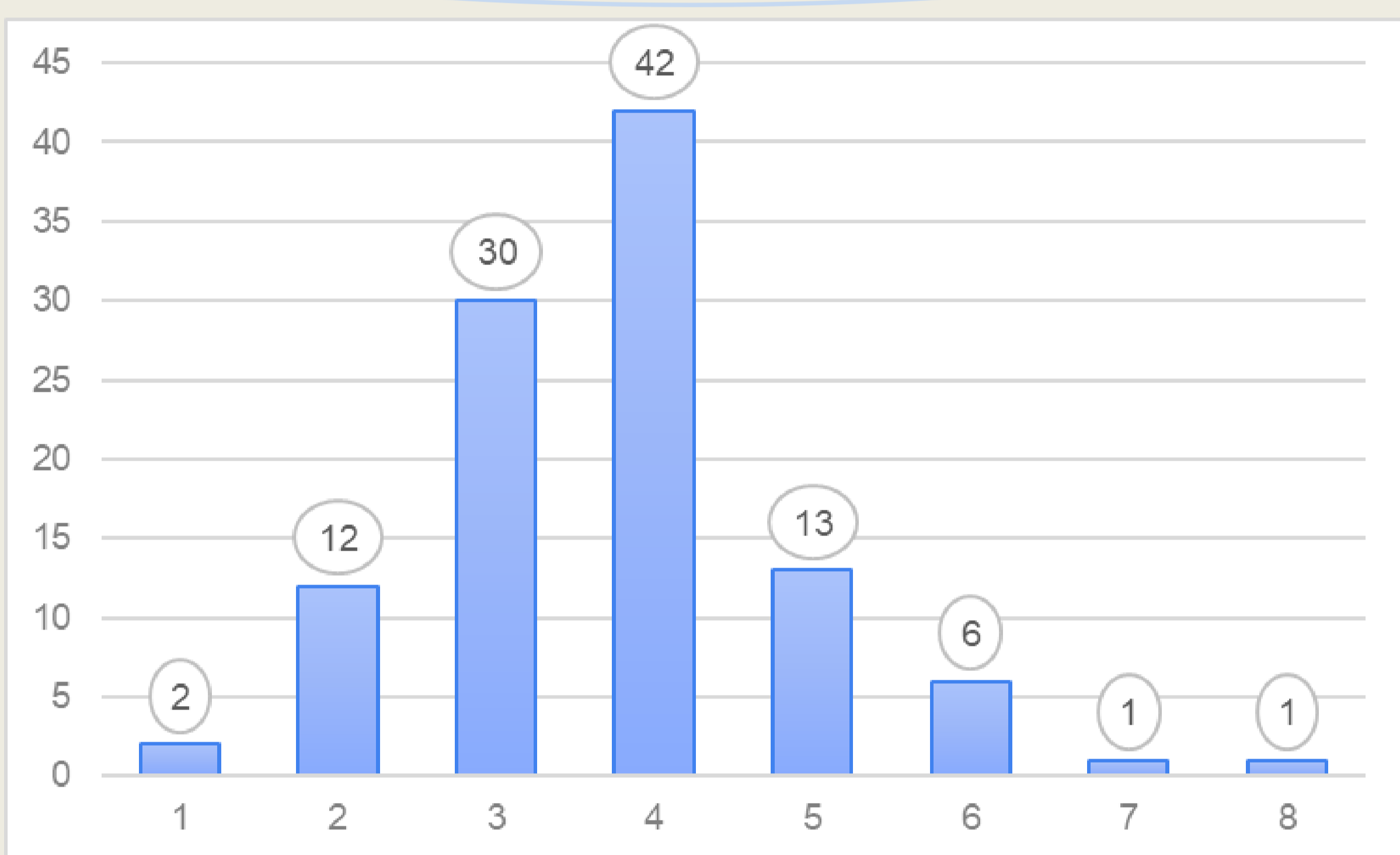
Digitális oktatási kihívások a felsőoktatásban

dr. Tódor Erika-Mária
Sapientia EMTE, Csíkszereda

Bevezető gondolatok

A digitális, online, számítógéppel támogatott oktatásnak igen gazdag szakirodalma van. Az viszont, hogy hogyan kerül ez a tanítási forma egy társadalmi és egyben oktatási válság kezelőeszközzé, a kérdéskör új dimenzióját tárja elénk. A koronavírus által előidézett válsághelyzet az online kommunikációval járó előnyök percepcióját felerősíti, s ez feltehetően hatással lesz a válság utáni oktatási lehetőségek átgondolására.

Egy háztartásban élő családtagok száma

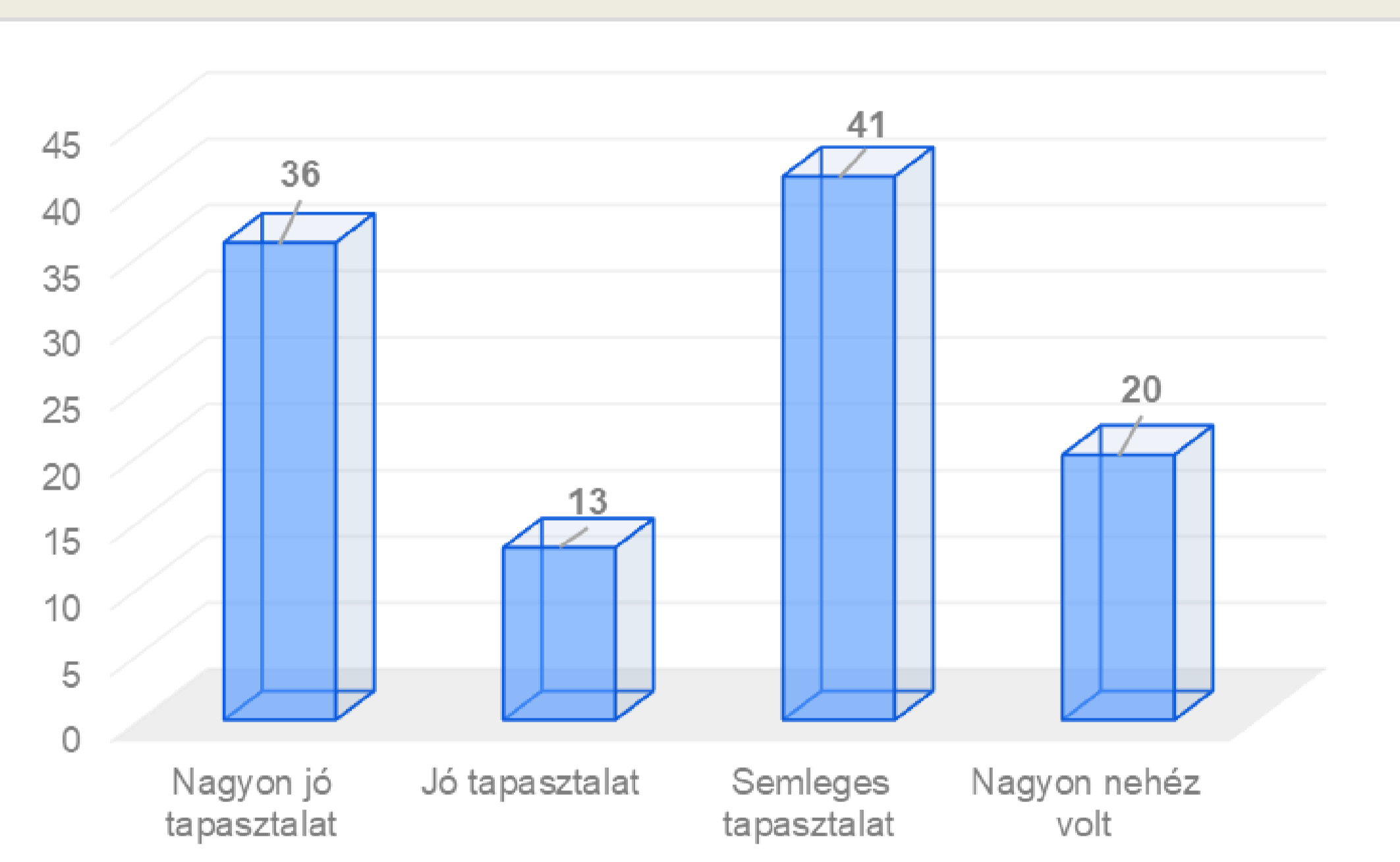

2. ábra

N=110, 2020.IV.6-15.

Az adatgyűjtés jellemzői és helyszíne

A kutatásban egy on-line, 23 kérdést tartalmazó kérdőív segítségével, 110 hallgató által megfogalmazott válaszokat fogom elemezni, melyek lekérdezésére április 6-15. között került sor, a csíkszeredai Sapientia EMTE tanárszakos hallgatói körében.

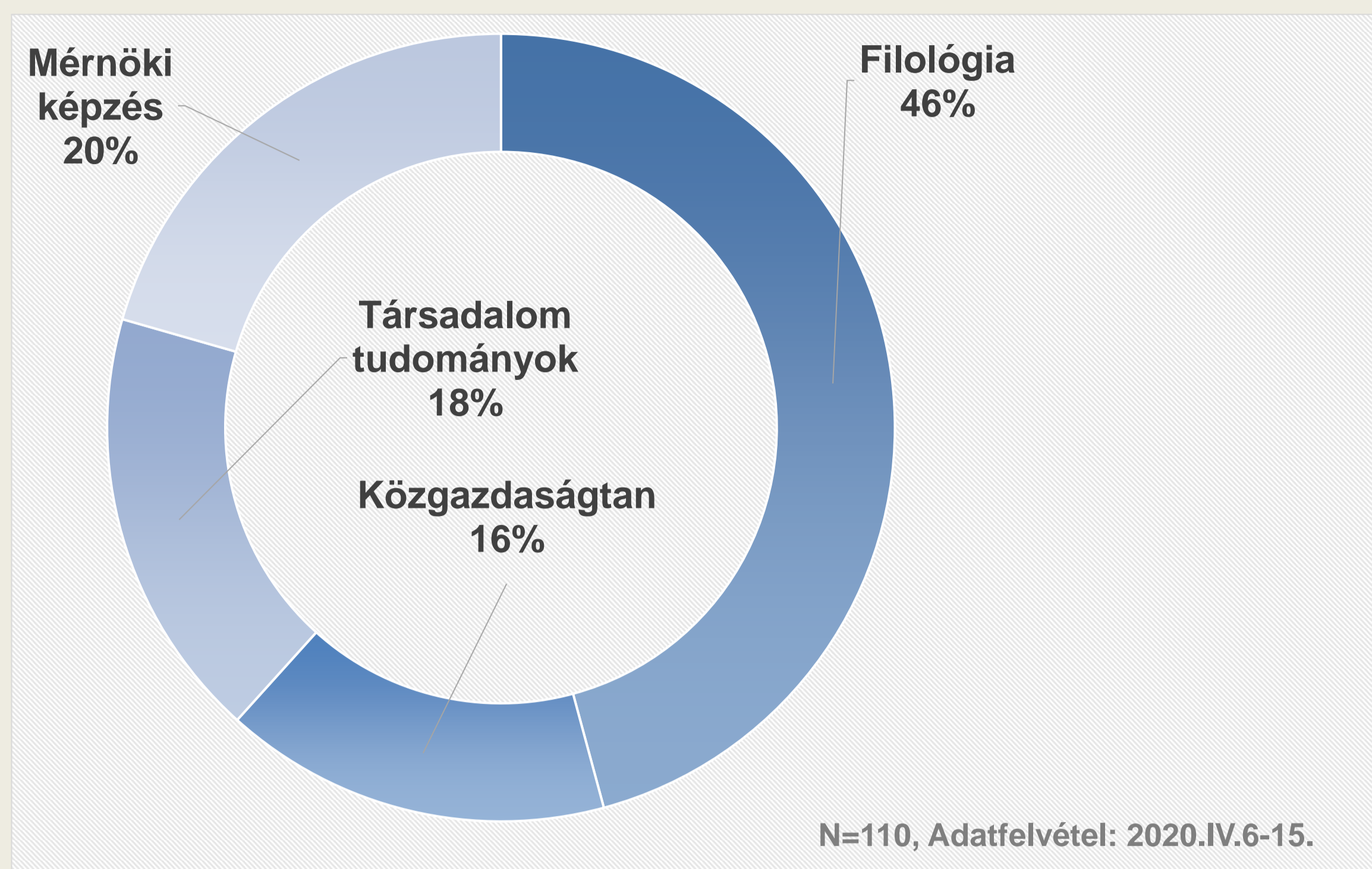

3. ábra: Hogyan értékeled a váltást?

N=110, 2020.IV.6-15.

Összegző válogatás

- Bár az attitűdskálán többnyire pozitívan értékelik a váltást, az átlagérték **6,03**.
- A válság kezelésében egy egységes, jól működő „átállási stratégia” biztosította a szervezettséget. A Classroom és a Meet használata mellett leggyakrabban megjelenő egyéni eszközök: a Redmenta, Mentimeter, Kahoot, menti, prezí, YouTube, Jamboard, Skype voltak.
- Mit érvényesítenél az online tanulásból, az kontaktórák esetében?
 - ✓ A házi feladatok kiadását, feltöltését, javítását (38%)
 - ✓ A tananyag rendszerezését és feltöltését egy helyre (36%)
 - ✓ Az előadások regisztrálásával a hiányzó hallgatók lehetőséget kapnának a pótlásra (28%)
 - ✓ Online előadások (12%)
- Milyen oktató-nevelő **funkciókat** határoznak meg, a tapasztalataik alapján?
 - ✓ Az egyéni fejlesztés és differenciált oktatás hatékony eszköze;
 - ✓ A hatékony időbeosztás kerete;
 - ✓ Az online oktatás az egyszerűsítésre, lényegkiemelésre és a szűrésre ad lehetőséget, azaz kevesebb információ átadásra és több alkalmazásra készet.

1. ábra: A vizsgált minta sajátossága (szak szerint)

Célok, szempontok, kérdések

- Dolgozatom célja, hogy egy mikroutatás alapján, arra próbáljak választ keresni, hogyan alakítja át a hallgatók szemszögéből nézve az offline-ról, online-ra váltó kommunikáció a felsőoktatási tanulásszervezési helyzeteket.
- Továbbá azt próbáltam feltérképezni, hogy milyen jelentések mentén értelmezték a válaszadók az adott helyzetet, és milyen viszonyulásbeli, tanulásszervezői hatásai mutathatók ki az újraszervezés 4. hetében.
- Válaszolni szeretnék arra is, hogy milyen oktatásszervezési tanulságokat fogalmaznak meg a tanárjelöltek az említett időszak tapasztalataira reflektálva.
- *A kutatás egy mikroközösség „lentől felfele” építkező rendjét követi, azt a normarendszert és annak megélését, melyet egy közösség tagjai hoznak létre és működtetnek egy válsághelyzet kezelése esetében.*

Az online oktatás előnyei	Az online oktatás nehézségei
Kényelem (otthonról lehet tanulni, nincs utazás, szorongás, csend)	Fárasztó, kevesebb szabadidő, kevesebb mozgáslehetőség
Kényelem, de nagyon egyéni felelősség (több szorgalom, odafigyelés)	Az egyéni munkák mennyisége
Innovatív, kreatív, újszerű (kvízek, tesztek, stb.)	Személytelen: „A technika nem helyettesíti a kontaktórákat!”
„Talán többet kérdezek, mert közelebb vagyok az előadóhoz.”	Technikai problémák (internet), a megfelelő eszközök hiánya
Gyorsabb tanulási lehetőség, hamarabb információhoz lehet jutni (pl. szótárzás).	

1. táblázat: Az online oktatás előnyei és hátrányai

Következtetés

- Oktatási helyzetekben a válság kezelését jelentős mértékben meghatározza a **egyéni hozzáállás, a közösségi kohézió és a szakmai tudás**.
- Kihívás:** felhasználói élményt biztosítani a hallgatók számára a digitális térben.
- Az kontaktórák interakcióinak jellege átalakul. A tanár egyénisége által alakított „lefordított tantervet” (Akker, 2003) a digitális tér adta lehetőségek alakítják. Ez egy új kihívás a pedagógusi pálya újraértelmezésében.

Rövid irodalomjegyzék

- Carol A. Chapelle (2005). Computer-Assisted Language Learning. In Hinkel, Eli (ed): *Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning*, Lawrence Erlbaum Associates, London.
- Ruth C. Clark, Richard E. Mayer (2016). *e-Learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and designers of Multimedia Learning*, Wiley, USA
- Van den Akker, J. J. H. (2003). Curriculum perspectives: An introduction. In J. J. H. van den Akker, W. Kuiper, & U. Hameyer (Eds.), *Curriculum landscape and trends*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.